

Aianduskooli toodangut ehib „Eestis Kasvatatud“ märgis ja kasvuhoone kõrvale valmib uus kliendiparkla

Juba mitmeid aastaid on Eesti Aiandusliitu koondunud suuremad ja ärksamad aiasaadusi tootvad ettevõtted kasutanud omamaise toodangu reklaamiks märgist „Eestis Kasvatatud“. Eeskätt on tegu tarbija teavitamisega – kas ostetud köögivilj, lill või marjapõõsas on kodumaist päritolu või sisse toodud. Aianduskool liidu liikmena ühines sellest aastast samuti eelmainitud märgise kasutajatega. Märgise kasutamist rakendame samm-sammult, esmalt suvelilledel, siis püsikutel ja edaspidi ka vilja- ja ilupuudel. Tegemist on kauni, pilkupüüdva kleebisega, mis samal ajal on garantiiks, et toode või saadus on kodumaal kasvatatud/töödeldud. Võib muidugi vaielda selle üle, millisest hetkest algab omamaine toodang – kas peamiselt Hollandist sisse ostetud noortaimede edasikasvatamine meil teeb sellest automaatselt Eesti toote. Olgu kuidas on, aianduskool on Eesti kool ja meil kasvanud taimed „Eestis Kasvatatud“.

Kes oleks eelmisel kevadel osanud arvata, et üks Hiinast alanud elumuutev viirus nii visa ja vastupidav võiks olla. Enamasti Hiina tooted kaua ei kesta, aga näe, viirusega läks teisiti. Taimed õnneks kasvavad omasoodu ja inimesi laastavast viirusest ei tea nad midagi. Jälle on kevad ja aednikel käes kiired ajad. Kasvuhooned on lilli täis, müügi-

Järjekordne begooniapott saab „Eestis Kasvatatud“ märgise

platsidel keeb vilgas elu ja nii pargis, aias kui ka kasvuhooneis on abiks praktikandid. Koos õpetajate ja aednikega pikeeritakse, potistatakse, istutatakse, väetatakse, lõigatakse, rehitsetakse, kobestatakse, kaevatakse – ühesõnaga õpitakse taimekasvatuse saladusi. Maastikuehitajad aga mõllavad kasvuhoone kõrvale kappi maas tänavakive paika sobitades, et uus kliendiparkla saaks kindla aluse. Parklat on väga vaja, juba ammu pole enam kasvuhoone ümber taimeostjate autodele piisavalt

ruumi. Maastikuhalli otsas toimetab teine seltskond õppureid ja sätib sinna sillutisekive paika. Lõigatakse kive, tolmutpilved lendavad ja tõstukid sõidavad. Ühesõnaga koolis keeb mõnus kevadrutiin võidu päikesepaiste ja linulauluga. Töö toimub muidugi hajutatult, väikestes rühmades ja kõiki viiruse leviku ennetamiseks vajalikke meetmeid rakendades.

(jätkub lk 2)

Mis tehtud ...

16.2	Vastlapäev Kaurimäel
19.2	Eesti Vabariigi aastapäeva aktus
19.2	Aianduskooli lõpuaktus
22.2–...	Kool distantsoõppel
9.3	E-mälumäng

... mis teoksil

16.5	Taimeprojekti lõpp
7.–13.6	Osalemine Loodusfestivalil
11.6	Nahkhiirte kuulamine pargis
17.6	Maarja Küla lõpuaktus
2.7	Aianduskooli lõpuaktus

TÄNASES LEHES: Kas 'Mupi' on maguskirsisort või hoopis koera nimi? Kunstivaraste kibe tulevik! Vastlaliug pakases! Rekonstrueerimine ja restaureerimine! Kevad iga nurga peal! Millal välispraktikale saab? ... ja palju muud huvitavat!!!

(algus lk 1)

Aednike päevi pikib lisaks askeldustele lakkamatu telefonihelin ja teispool toru küsitakse nõudlikult, millal ometi saab juba tomatitaimi osta või kas 'Mupi' on maguskirsisort või hoopis koera nimi? Vaat sellised kiired ajad siis. Olen leidnud end mõtlemast, et Eesti inimene on kindlalt aiausku. Kui kuhugi reisida väga ei saa ja külla minna ei tohi, siis muudkui tahaksid nad toimetada aias. Ja taimi – taimi peab Eesti inimene saama. Võõrasemad ei jõua sel kevadel isegi õienuppe lahti teha, kui juba on maandunud ostjate korvi. Vaevu on möödas aprilli keskpaik, aga viljapuud müügiks hakkavad otsa lõppema. Ausalt öeldes ei mäleta ma sellist kevadet, kus nii vara ja nii massiliselt oleks taimi haaratud. Tundub, nagu oleks kõik linnainimesed järsku maale kolinnud, pidades naabritega tulist heitlust selle üle, kellel saavad tomatitaimed varem kasvuhuonesse istutatud või mitu meetrit lillepeenart on jõutud valmis kaevata. Muidugi sobib selline taimehull kevad aianduskoolile.

Kevad tuleb sel aastal taimedele hea. Ilm tõmbub jahedaks, taimed õitsevad siis kaua ja kaunilt. Saame pikka aega õiteilu nautida. Ehk on seegi lohutu-

Õppetöö kasvuhuones

seks juba teisel koroonakevadel järjest. Varased nartsissid on täies õiteilus, peagi puhkevad forsüütiad ja magnooliad. Varsti vaatab õisi vastu kõikjalt, kuhu vaid pilgu pöörad. On heameel tōdeda, et koolis töötab palju neid, kes seda ilu loovad – istutavad taimi ja hoolitsevad nende eest. Juba teist kevadet järjest on aednikel abiks haldusosakonna nobedad näitsikud ja ühiselt saavad kõik tööd tehtud. Siinkohal tänu kõigile. Tänu teie tööle ja hooale

on kool ja kooliümbrus saanud jälle veidi kaunimaks, meie viljapuud ja marjapõõsad – kogu aed on hästi ja südamega hooldatud. Pargisüdames korrastatakse ajaloolist lossi ja lossi ümbrust, töömehed askeldavad ja masinad vuravad. Kolleegide näod on naerul – mida veel. Tundub, et tuleb kaunis kevad ja kõik libiseb tasapisi jälle rõõbastesse. Veidi kannatust vaid, parim päev on alles ees!

Urmas Roht, õppemajandi juht

Uue kliendiparkla rajamine

Eesti Vabariigi aastapäeva aktuse kõne õpilasesinduse presidendilt

Demonstreerides teile tänapäeva noore keskendumisvõimetust, seotut teksti ning puuduvat pointi, tahaksin teile lugeda 16 lehekülge oma lemmikraamatust „Markuse nõrkused“ – autoriteks Aivar ja Jaanus ... ☺

Hea rahvas, kallid inimesed, sümpaatsed tegelased

„HÄBENEGEM, et me rumalad oleme, aga mitte, et eestlased oleme!“ Sedasi on öelnud **Johann Voldemar Jannsen**.

Toomas Hendrik Ilves on öelnud: „On ime, et Eesti on üldse olemas.“

Ene Ergma on öelnud: „Eesti vajab igapäevaste meiste, nagu meiegi vajame oma riiki.“

Jaan Kross on öelnud: „Meid, eestlasi, on niivõrd vähe, et iga eestlase siht peab olema surematust!“

Selle peale ütlen mina, et aasta tagasi teie ees seistes ei oleks ma osanud arvata, et elu nii ootamatu pöörde võtab. Ma olen üpris kindel, et mitte keegi siinoliist poleks seda arvanud. Ja ma ei mõtle, et koroonaga meie maad laastab, ega ka seda, et meil on lumerohke ning külm talv, vaid et ma läksin audilt üle bemmile. ☺

Tahaksin lisada mõned luuleread, mis on mind viinud läbi tule ja vee. Mida olen kuulanud hetkedel, kui tundsin, et eestlus minu sees on kustumas, kui tundsin, et Toompea on

Me oleme alati proovinud oma numbreid vähendada. Näiteks nagu alkoholi tarbimine Euroopas – viiendalt kohalt neljandale.

President kõnepuldis

rünnaku all. Luuleread, mis peaksid meil une pealt tulema:

*Üks kaunis maa, Eestimaa,
on meie hoida see maa,
Räpina* tornides päike ja tuul
sõbrad las olla.*

*Üks kaunis maa, Eestimaa,
tänu, et siin elada saan,
homsete jaoks istutan puu –
ilus neil tulla.*

/A. Röömel, P. Kaljuste, M. Pai/

* Originaalis Tallinna

Lennart Meri on öelnud: „Olukord on sitt, kuid see on meie tuleviku väärtus.“

Kui mujal maailmas on koroonaga inimesi üksteisest eemale viinud, siis Eestis on

olukord vastupidine. See on toonud meid üksteisele lähemale. Esimest korda elus oleme saanud 5+5 pealt 2+2 peale, mis on uskumatu tulemus võr-

reldes kõige muuga, mis meil praegu toimumas on. Ühtse riigina oleme alati pürginud kõrgemale. Me oleme alati proovinud oma numbreid vähendada. Näiteks nagu alkoholi tarbimine Euroopas – viiendalt kohalt neljandale.

Eesti riik on kulukas ja Eesti riik on kallid. Ta on kulukas kodaniku rahataskule ja ta on kallid kodaniku südamele.

Tahaksin lisada teile veel ühe tarku- setera **Jaan Krossilt**: „Mitte miski ei ole midagi iseenesest. Võtke nuga. Mõrtsuka käes on see tapmise ja kirurgi käes elupäästmise riist. Iseenesest ei ole see mitte midagi.“

Relvad ei tapa inimesi, vaid issid ilusate tütardega teevad seda.

Aitäh ja ilusat vabariigi aastapäeva teile!

Aivar Jaanus, ME19-42-K

Foto: V.Truija

Tagane koroonaga!

Suur hulk aianduskooli töötajatest sai 18. märtsil oma esimese vaktsiinisüsti AstraZeneca vaktsiiniga. Seda ikka selleks, et saaksime kõik julgelt kevadele vastu minna ning, et elu ja õppetöö hiljemalt sügisel tavapärasel rütmis jätkuda võiks. Vaktsineerimist viisid läbi Räpina Tervisekeskuse meditsiinitöötajad.

Hoolime endast ja oma lähedastest!

Lüüli Kiik, infospetsialist

Raamatukogust sai medpunkt – vaktsineerimine käib täie hooga

Emakeelenädalast

Tänavuaastane emakeelenädal oli erinev, sest digivahendeid kasutades toimus kõik virtuaalselt. 8. märtsil oli võimalus jälgida veebiloengut, kus Tartu Ülikooli keeleteadlane Liina Lindström rääkis sellest, kas digimaailm mõjutab eesti keelt. Esialgu tundub, et digimaailm nagu ei puudutaks kuidagi keelemaailma, kuid nii see pole. Viimasel ajal on veebikeskkondades plahvatuslikult kasvanud eestikeelsete teksti-

de hulk, mis on nn toimetamata. Kas see on hea? Kas selle tõttu ähvardab eesti kirjakeelt mandumine?

Liina Lindström ei olnud nii pessimistlik. Keel kohandub küll erinevate veebiplatvormidega, kuid samas ei kao ka korralik kirjakeel. Pigem õpivad keeletarbijad kasutama kirjakeelt seal, kus tingimata vajalik. Selle kõrval eksisteerib ka vabam keelekasutus, kus kirjakeele reeglitest kinni ei peeta.

Emakeelenädalale oli pühendatud omaloominguvõistlus, kus osales viis autorit: Andra Hallaste, Marju Mändik, Anneli Kask, Merike Aomets ja Ille Rämmer. Suur tänu kõigile kirjutajatele! Käesoleva ajalehe veergudel jagavad nad oma südameist tulnud mõtteid lugejatega.

Urve Grünberg, emakeeleõpetaja

Kevad tuleb tipa-tapa..

Kevad tuleb tipa-tapa,
mis Sul muud kui võta sappa!
Eemalt paistab Munamägi,
võta kaasa armastusevägi!

Nopi sinatavaid lilli,
puista peenra peale tilli,
viska pihutäie naeru,
hüppa kasvõi õnnest kaevul! ☺
Las Sul süda hõiskab sees
kui oled tervitamas meest,
kes talutamas talve ära,
sest peale tungib linnukära,
lillelõhn ja mururagin,
mullas putukate sagin

Sa ole kuss ja kuula vaid ...
siit ...kevad tuleb tipa-tapa,
mis Sul muud kui võta sappa! ☺

Armastuslugu Nõgese ja Mündi vahel...

Nõges Mündile kord kosja läks,
nii hurmav tundus tema lõhn..
kui puudutamas oli „kätt“,
siis võbelema tõmbus õhk..

Kui Nõges Mündi puudutas ja palumas ta oli kätt
siis äkitselt neid kiljatas, sest kõrvetada sai ta näpp!!!

Peagi kohtusid nad keeduvees,
see oli ELUPREEMIA!!! ☺
Nad ligunesid tee vees,
kus segunes neil keemia!

Marju Mändik, ME20-42-M2

Kevad

Tiu-tiu ja teisiti ... mis teisiti?! Ikka samamoodi talvega võideldes – kord kevad all ja talv peal, siis jälle talv all, kevad peal.☺ Ning ükskord see kevade emand võidab niikuinii – sätib lilled õitsema, paitab pungadest tillukesed lehed välja, kutsub magus-huikavalt loomad hullama ning tantsib, lillepärg peas ja naer nakatavalt vulisemas, kevadise ojakeseaga võidu künkast alla ... Isegi varese ja pasknääri nokast kostub sootuks õrnemaid helisid kui tavapärase "kraaks!" või "krääks!" Rääkimata meile tagasi rännanud lindudest, kes ei jõua oma keeles sidistades-vidistades-kudrutades kevadet piisavalt ülistada ning iga hommik jätkavad sealt, kust õhtul unele suikusid. Inimkõrvale kuulub see nagu sümfooniakontsert –

mõni naudib, teine kirub seda "lärmi", aga ükskõikseks ei jää keegi!

Natuke ikka on ka teisiti, juba teist kevadet järjest on antud inimestelegi palju aega, mida nad saavad veeta looduses käies, maakodus või suvilas aseldades, metsa või rappa jalutama minnes. See kurikuulus koroonaaeg lubab meil vähemalt niigi palju head nautida – rõõmustagem siis selle üle, et meil on veel palju kauneid kohti, kus saab looduse aastaringi ühte huvitavat aega, kevadet, oma silmaga kaeda ja oma kõrvaga kuulata.

Mis seal salata, igal kevadel poeb endalegi mingi seletamatu ootus või ärevus põue – tahaks naerda ja hõisata, samas meel nii härdub, et nutaks, pisa-

Lumikellukesed koduaias

rad voolamas üle põskede, kui näed tudisevate jalakestega vastsündinud loomalapsukest, keda ema hellalt labub või just munast koorunud parditibu oma esimesi samme tegemas ... Sellel hetkel on ka endal ARMASTUS SÜDAMES ja see voolab üle ääre!

Ille Rämmer, pargiaednik

Kevad südames ...

„Salaja pungad puhkevad puus,“ kostab raadiost laul. On see tõesti nii! Mil-lal märgatakse kevade esimesi märke? See on igal inimesel erinev. Mõni näeb seda keset jaanuari, kui pärast pikki pilviseid ja lumiseid päevi päike särab, mis sest, et puud härmas, kuid päev on ju pikem. Mõni märkab kevadet, kui kuuleb veebruarihommikul esimest tihast sitsikleiti laulmas, rohevintide sirinat või musträhni kutsehüüdu. Mõni jälle siis, kui märtsi alguse külmade ilmadega päike lumistelt väljadelt vastu sätendab, justkui midagi hüüaks, helendaks ja huikaks ... nagu Ridala luuletuses. Ja üks on selge, kevad algab igal aastal isemoodi, mitte kunagi kopeerides eelmist, üle-eelmist ja veel varasemaid kevadeid. Minu arvates on aasta kõige ilusam aeg lume sulamisest vahtrate õitsemiseni. Kõige ilusam veel, kui lumi läheb järsku ja suurvett on kõik ilm täis. Sellist kevadet on väga harva.

Ühel aastal algaski kevad suure veega ja järsku ...

Tol talvel oli lund väga palju, teede äärtes olid üüratud lumevallid, teel liikuja nägi vaevu üle vallide, põlludki poolemeetrisel lumikatte all, kõrvalteed kinni sõidetud lume tõttu libedad. Ja kestis see talv kaua. Märtsi keskel oli küll kevade märke: tihased laulsid, päikeselistel päevadel sätendas lumi ja

Minu Eestimaa

Oh Eestimaa, mu sünnimaa, kallid oled mulle sa.

Mu ümber meri, metsad ka, hüüab, „tule jaluta!“

Meri – taeva peegel, ei talle kehti ükski reegel. Kui taevas nutab, siis meri ka, rahulikuks jääda saa.

Elu metsas pole hea, koduta jätame metssea. RMK, mis teed küll sa, nurka kohe viska saagi!

Eesti muld on meie kuld – meie toit on sealt ju tulnud. Hea elada on siin, jalge all ei lõhke miin.

Räägiks pikalt Eestimaast, kuid kõike korrata ka saa.

Andra Hallaste, AE20-41-K

puud sõid juba lund, kuid tuisupäevadega tuiskasid teed ikka ja jälle täis. Õõsiti paukus pakane usinasti. Kevad oli kuskile pidama jäänud, justkui talvetaat ta puuri pannud. Ametlik kevade alguski juba olnud, kuskil oli kuulda, et esimesed sookured ja kiivitajad platsis, kuid ilm endiselt talvine. Siis, märtsi eelviimasel päeval oli hommik vaikne ja udune, üle hulga aja plusskraadid. Sula! Lõpuks ometi! Tee või lumememme, aga keegi enam lumememme teha ei tahtnud, uude talve pidi see tegevus jääma. Õhtuks oli hulk lund kokku vajunud, kolmanda päeva pärastlõunaks olid autod kõrvalteedel pehmeksläinud lumele rööpad sisse sõitnud ja veedki olid lahti. Vett voolas vaevumärgatavalt kallakutelt alla lausa vulinal. Juba oli põllul üksikuid mullaseid laike näha. Seisin ja vaatasin hulk aega nagu väike laps, vesi vulises teel ja vesi vulises kõrval põllu madalamas kohas, suur vulisev kiirevooluline jõgi oli põllul. Teine jõgi oli teel, polnud kohta, kuhu astuda, et kuiva jalaga läbi saada, pidi teeservas lumevallile astuma, selle aluse aga oli vool tühjaks uuristanud ja astudes servale, vajus see ikka ja jälle alla ning sulges tee veele. See sulg ei kestnud kaua, sest kiirelt voolav vesi leidis peagi tee ja endine seis taastus. Taeva all laulis lõoke arglikult: „liiri, liiri!“ justkui peitust mängides. Kiirelt voolava vee vulin sundis mu paigale, kõrval hea ja rahulik kuulata. Veevulin ja lõoke ... kevad oli alanud! Midagi rasket kukkus õlgadelt, pikk talv oli mööda saamas. Seisin nagu laps vulisevat vett vaadates, midagi mõtlemata, lihtsalt vulisevat vett vaadates, kiiret polnud kuhugi koduteel, tööpäev seljaga, nii kerge oli olla, tunnetada kevadet, paksu lume minekut, päikest pilve vahelt piilumas. Märkamatu oli lähenenud auto, jäi seisma ja juht küsis teed, et kas siit saab sinna ja tänna. Pakkus küüti, mõtles, et ma väsinud. Polnud ju, aga jutt sai alguse ...

Mõne päevaga oli lumi läinud, nähtavalt ja järsku. Peagi uputasid luhad suurveest üle, sest kuhu see vesi voolas, alla kraavi, kraavist jõkke, jõkke ta ära ei mahtunud, sest jõgi, veel jääs, ajas üle. Lõolaulu iga päevaga enam ja enam, nagu poleks olnud ei sügist ega talve, justkui oleksid laulnud alati: „liiri-lõõri-liiri-lõõri!“ ning kiivitajate mahe hääli lisaks. Varakevadel pole kiivitajal

Vahtraõied – algus suurele õitsemisele

aega teekäijat peletada. See aeg tuleb varsti, kui munad pesas ja kui pojad ringi jalutavad. Siis on see „kii-vit“ viha-ne ja närviline. Ja vaat, et kiivitaja käest kolki ei saa.

Peagi olid pajude urvad pungadest väljas, kohemaid alustasid õitsemist sarapuud ja lepad. Siis jäi kevad seisma, kui lumi sulanud. Seda teeb ta alati. Varajased õitsejad ajavad oma õied välja, et varajased sumisejad nälga ei jääks. Ilm aga teeb tagasikäike, ikka ja jälle tuleb üksik lumelõrtsine päev soojade päikesepäevade vahele. Õeldakse, et talv ei taha alla anda, kuid kus ta pääseb, kevade võim ja soe päike ei lase talvisel päeval enam pikalt valitseda. Pajud õitsesid ära, sarapuud ja lepad puistasid oma urvad maha, sinilillede ja ülaste aeg sai ümber. Tasa sai maa harimiseks valmis, tasa saabusid üksteise järel linnud, tasa puhkesid pungad hiirekõrvule. Lindude siristamist sai igasse päeva üha enam. Veel õitsesid sillad ja krookused, ning ühel aprillilõpu ilusal hommikul pärast esimest piksevihmaga ööd oli õuevahe-õide läinud. Mesilased sumisesid, päike säras, algus suurele õitsemisele tehtud, pääsuke liugles traadile laulma: „kudlikadli, midli-madli ...“, kevad oli suure sammu edasi läinud, uued ootused ja uued algused hinges. Salaja olid liblikad kõhtu saanud ja maailm helesinise-m kui kunagi varem, hea kerge hingata, justkui tiivad oleksid, tööd lenda-sid, märkamatu oli tavalisest jutustamisest saanud midagi enam. Ju see ööbik ka tuleb, öösooja tooma.

Merike Aomets, kutseõpetaja

Räpina mõisa peahoone ja park muutuvad veelgi kaunimaks

Vabariigi aastapäeva eel sõlmisid Räpina vallavanem Enel Liin ja AS-i Kurmik esindaja Andri Needo lepingu Räpina mõisa peahoone saali ja kahe kõrvalruumi restaureerimiseks. Räpinlased, sõbrad ja külalised on ammu igatse nud, et meie uhke mõisa väärikas saal oleks veelgi kaunim ja esinduslikum. Samal ajal käivad tööd ka peahoonest väljas – nimelt rekonstrueerib OÜ Terasteenus Räpina vallaga sõlmitud lepingu alusel mõisa peahoone jalgteed. Projekti käigus kaetakse jalgteed ning uued parkimisalad graniitsõelmekattega ning peahoone ümber paigaldatakse munakivisillutis.

Räpina mõisa peahoone peasaali ja kahe kõrvalruumi restaureerimise projekti raames restaureeritakse ja sisustatakse Räpina mõisahoone esimesel korrusel asuv peasaal ja kaks külgnevat kõrvalruumi, et teha võimalikuks Räpina mõisas eripalgeliste ürituste korraldamine, mis tõstab nii Räpina valla kui Põlva maakonna tuntuks.

Tööde raames taastatakse saali ja kõrvalruumide 1930. aastate lõpu ruumikujundus: peasaalis asuvad

kaheksa sammast restaureeritakse, algne laekujundus taastatakse nii saalis kui ka kõrvalruumides (sh stukkfriiskarniisid), üheksa siseust asendatakse, korrastatakse või restaureeritakse, seinad viimistletakse ja aluspõrand uuendatakse ning paigaldatakse uus liistparkett.

Restaureerimistööde käigus demon teeritakse saalis olnud lava esipaneel,

Remonditava mõisasaali sisevaade

mis säilitatakse ja eksponeeritakse edaspidi selleks sobivas kohas. Peasaali uus lava on kavandatud monteeritavana, et vajadusel oleks võimalik peasaali

põrandapinda lava- ja saaliruumi ühenda mise teel juurde teki tada. Peasaaliga kül gnevat lavatagust kõr valruumi hakatakse tööde valmimise järel

kasutama esinejate puhkeruumi ja gar deroobina, peasaali teisel küljel asu vast kõrvalruumist kujundatakse mu gav nõupidamistuba.

Restaureeritud mõisasaal võimaldab peagi mahutada teatristiilis korraga kuni 90 inimest. Sisustamiseks on koostatud sisekujundusprojekt, millega on lahendatud nii saali kui ka kõrvalruumi de sisustuselemendid – valgustid, saali

toolid, kardinad, garderoobi mööbel, nõupidamisruumi mööbel, lavaeesriie ning muu inventar. Saali ja kõrvalruu mide värvilahenduses lähtutakse nen des ruumides ajalooliselt kasutusel olnud toonidest.

Räpina mõisa peahoone saali ja kõrvalruumide restaureerimistööd on ülevaa te kirjutamise ajal täies hoos. Tööde käigus on välja tulnud nii mõndagi põ nevat. Nii tulevase nõupidamisruumi kui ka peasaali seintelt on leitud osali selt säilinud seinamaalinguid, mis säili tatakse restaureerimistööde käigus. Räpina Aiandustehnikumi õpetaja Eduard Kattai on oma mälestustes kirjeldanud saali lava põlengut 1946. aastal – restaureerimistööde käigus on lava juures paiknevatelt puitdetailidelt avastatud kaudseid põlemisjälgi.

Restaureeritud mõisa saal võimaldab peagi mahutada teatristiilis korraga kuni 90 inimest.

Sammaste renoveerimine

Osaliselt säilinud seinamaaling

Samuti on selgunud, et Räpina mõisa peahoone saali sambad on valmistatud puidust, kuid kapiteeli osa sammastel on valatud kipsist, mis on küllaltki ebatavaline praktika – tihtipeale on puidust sammaste kapiteelid olnud samuti puidust valmistatud. Peahoonest on heade inimeste juhatusel leitud ka osa vanadest trepipiiretest ning stukkdekoori osi.

Jalgteede rekonstrueerimise käigus on avastatud kunagi lavataguse ruumi kõrval olnud talveaia müüriosi. Legendi kohaselt viis mõisa peahoone alt mõisast eemale kaks käiku. Üks neist viis legendikohaselt kiriku juurde ning teine mõisapargi teises otsas asuva rotundi lähiste. Seda, kas legendil ka tõepõhi all, on raske öelda, kuid jalgteede rekonstrueerimistööde käigus on peahoonest eemal leitud väike osa võlvkäigust.

Räpina Koduloo- ja Aiandusmuuseum hoiab silma peal ehitustööde edenemisel ning jäädvustab protsessi ka fotol.

Räpina mõisa peahoone saal ja kaks kõrvalruumi saavad kava kohaselt värskelt ilme juba käesoleva aasta sügiseks, mõisa ümbruse jalgteed peaksid aga valmima soodsate olude korral juba peagi saabuvaks suveks.

Ester Lemats,
Räpina valla arendusspetsialist
Toivo Lees,
Räpina Koduloo- ja Aiandusmuuseum

Fotod: T. Lees, M. Vahesaar

Vaade mõisa jalgteede rekonstrueerimisele lossi eest ...

... ja loomemaja parklast

Jaan Kivistik 75

29. märtsil tähistas 75. juubelit Räpina Aianduskooli kauaaegne puuviljanduse õpetaja Jaan Kivistik.

Õnnitleme juubilarit kogu koolipere poolt ning soovime jaksu aias tegutsemiseks ning mõttelendu uute raamatute, artiklite ja luuletuste kirjutamisel!

Aeg & Vaim toimetis tänab Jaani pikaajalise ja meeldiva koostöö eest.

Pikk intervjuu Jaaniga ilmus kooli ajalehes Aeg & Vaim 2016. aasta aprillinumbris

https://issuu.com/rapinaaianduskool/docs/koolileht_2016_aprill

Jaani luuletus „Kirsipuu ja mesilind“ on ilmunud kogumikus „Lembelood“, August September, 2019.

**Jaan uurib kirsipuu külma-
kahjustusi**

Foto: R. Tasso

Kirsipuu ja mesilind

Noor kirsipuu, täis valget õievahtu,
 kui printsess ootas, keda emmata.
 Üks mesilane igatsedes õisi vahtis –
 liig jahe tundus talle veel, et lennata.

Soe suvi oli tulvil kirjut õierikkust,
 ent nektar pakkus ainult mesilinnul huvi.
 Ei märgand muud, ei möötnud päeva pikkust
 ja kärjed täitusid ja möödus suvi.

Kui kevad saabub pärast külma talve,
 taas mesilindu köidab õites kirsipuu.
 Puul uus on huvi, mõttes uudsed palved,
 ta seemneist tärkamas on uued puud.

Hulk aastaid läinud, kauneid õietarju
 on kevaditi ikka samal visnapuul.
 Ja suviti saab ruskeid kirsimarju,
 on nende seemneist kasvand noored puud.

Nood jälle õitsevad, kõik kordub taas:
 on mesilasi köitev kirsioite valgus
 ja valged õielehed puude vahel maas
 ning lootus – iga lõpp on uue algus.

Arvet Juhanson

05.12.1934 – 11.04.2021

*Venemaal üks eesti pere elas.
Sinna vanaisa kodu lõi.
Ilus oli elu ainult seni,
kuni kõik, mis tahtsid, teha võis.*

*Oo avar Venemaa koos siira rahvaga,
see vanaisa unistuste maa ...*

Räpina Aianduskooli kauaaegne õpetaja ja praktikajuht Arvet Juhanson pidas end uhkusega Venemaa eestlaseks. Tema isa ja ema sündisid Räpina vallas. 1908. aasta 8. aprillil väljus Võrust Peterburi suunas rong ligi pooleteise tuhande eestlasega. Teiste seas oli Arveti vanaisa Vassili pere Suvahavvalt. Tol korral mindi Venemaale elama vabatahtlikult tsaarivalitsuse toel. Sõit oli tasuta, kaasa võis võtta uue kodu rajamiseks vajaliku varanduse ja loomad. Maa koos metsaga saadi sajaks aastaks tasuta ja ümberasumiskulutusteks anti igale väljarändajale veel 100 kuldrubla. Nii jutustas Arvet sugulastele ja sõpradele oma 80. sünnipäevapeol. Sõideti praegusesse Kirovi oblastisse, mille keskus kandis tookord Vjatka nime. Uueks koduks sai Vjatkast põhja poole Komimaa naabrusesse jäänud Oparino piirkond, millest kujunes üks suuremaid eestlaste asulasid Venemaal. 1926. aasta rahvaloenduse andmetel oli Oparino rajoonis 3005 eestlast, mis moodustas ligi poole elanikkonnast.

Üksteist abistades said ümberasujad peagi heale elujärjele. Önn kestis vaid Esimese maailmasõjani. Üks vanaisa poegadest langes esimestel sõjaküüdel. Arveti isa osales sõjas sanitarina ja kingsepana. Parandas langenutelt kogutud saapaid uutesse lahingutesse minejate jaoks. Mõnest saapast leidnud ta tööd tehes veel jalagi.

*Inimeste loodud „paradiisis“
tuli isaperel elada.*

Pärast sõda Arveti isa abiellus. Sündis lapsi ja algul jätkus tulevikulootusi kuni 1929. aasta kollektiviseerimiseni. Elu jätkus eestlaste kommuunis „Punane Põhjala“. Peagi sai usinate ümberasuja te jõukus neile saatuslikuks. Koos mitmete teistega kuulutati Arveti isa kula kuks ja vangistati, tema naine suri. Neli väikest last jäi vanaisa hoolde kuni poja vabanemiseni. Pettununa mitmetes kaasmaalastes leiti perele turvalisem kodu venelaste kolhoosis, kus peeti

üksteise peale kaebamist halvaks kombeks. Küllap pärines siit Arveti sügav austus vene rahva ja kultuuri vastu.

Arvet ja õde Senta sündisid isa teisest abielust. Nende ema Emilie (neiuna Kusma) pärines Verioralt ja oli Venemaale tulles vaid aastane. Tema isa oli end uue kodu rajamisega üle töötnud, ning suri noorena. Ka Arveti ema suri noorena, kui poeg õppis veel algkoolis ja tütar oli 4aastane. Ema surm oli tõsiseks murranguks poisi elus, siitpeale lõppes tema lapsepõlv. Isal ei jäänud muud üle, kui võtta lastele kasuema Ella. Nii taastus turvaline pereelu.

*Lapsed jõudsid taaskord üle Peipsi.
Kas neid ootas isa sünnimaa?*

See küsimus piinas Arvetit aastaid. Tema poolvennad ja -õde olid isa soovitusel juba kodumaale tagasi läinud. Pärast venekeelset kooli ja sõjaväeteenistust tuli Arvetki onu Oskari kutsel Eestisse. Hiljem saabus siia õde Senta. Sügava tänuga meenutas Arvet onu ja onunaist Helmit, kes talle siin kohanemisel toeks olid. Venemaalt naasnuid ei võetud tookord kodumaal mitte alati avasüli vastu. Raskusi trotsides jõudis noormees pärast mitmete koolide edukat lõpetamist ja töökohti Rõuge sovhoosi osakonnajuhatajaks. Siin avaldus tema suhtlemisoskus inimestega ja seda pidas ta üheks paremaks perioodiks oma elus.

1969. aasta suvel lõpetas Arvet kaugõppijana Eesti Põllumajanduse Akadeemia. Lõputöös käsitles diplomand ristiku tolmeldamist mesilaste abil. Peagi pärast seda kutsuti ta tööle Räpina sovhoostehnikumi praktikajuhiks. Ühtlasi sai temast mesinduse, hiljem ka köögiviljanduse õpetaja. Õpetajakutse saamiseks suunati ta aastaks Moskvasse Timirjazevi nimelisse põllumajanduse akadeemiasse. Sedagi tudengiaastat hindas mees kui üht helgemat oma elus, millest palju tunde veetis tunnustatud raamatukogudes.

Praktikajuhina oskas Arvet leida lähendusi sovhoostehnikumis ettetulevatele vastuoludele õppetöö ja tootmise vahel. Parajal hetkel ise töösse sekkudes innustas ta õpilasi päevatööd lõpule viima. Humoorikas sõna aitas sellele veelgi kaasa. Populaarseks sai tema

juhendatud mesindusring ja reisid õpilastega Moskvasse. Mesinduspraktika toimus metsalagendikule rajatud mesilas. Mesindusringi õpilane Genadi Noa kirjeldab sellist praktikapäeva ilmekalt oma 2015. aastal ilmunud värssdraamas „Üks on kõik, kõik on üks“ (peatükk „Asendamatu ainus“ lk 573–586).

Kolleegina oli Arvet abivalmis ja seltsiv. Meenuvad tema alustatud sisukad vestlused puhkehetkedel õpetajate toas. Teadsime Arveti poolt tähtpäevadeks pruulitud meeõlu mõnu ja ohte. Laulsime, alati ka tema lemmiklugu „Oi aegu ammuseid ...“. Juttu jätkus Arveti viibimistest Baikali kaldal, Kaukaasias, Moskvas, Soomes, Inglismaal ja mujal. Armeeteenistuses olnud ta koguni katsejäneseks ühe tuumaplahvatuse läheduses. Sellele järgnes pikaajaline haiglaravi ning kauane mure tulevikule mõeldes.

Pensionipõlve veetis Arvet oma mesilas ja aias, kus kasvas aastaid roose ja vähetuntud köögivilju õpilastele tutvustamiseks. Suureks mureks oli õe raske haigus, keda ta aastaid kodus põetas. Kui seda enam ei suutnud, külastas regulaarselt kaks korda nädalas hooldushaiglas viibivat õde, et pakkuda vahelduseks kodust toitu. Teda ennast päästis pensionieelikuna surmasuust kohalik venelane. Traumade kaasmõjul hakkas vähenema kuulmine ja nägemine. Viimane oli eriti murettekitav, sest Arvet oli suur lugeja. Hindas väga Tšehovi novelle ja deklameeris ilmekalt venekeelset luulet. Lugemisel eelistas vene keelt, kuigi oli täiskasvanuna eesti kirjakeele laitmatult omandanud.

Suureks rõõmuks oli talle see, kui sai kellegagi vestelda vene keeles. Vanemate isamaa saatus oli talle ometi oluline.

Arvet tähtsustas sugulasi, mõlemaid isa kahest perest sirgunuid. Innustas meesindusega tegelema Saaremaa õepoega, elas kaasa vennaperede muredele ja rõõmudele. Vjatkamaa mullas puh-

kavate omaste nimed on raiutud Arveti kujundatud ja Ristipalo kalmistule püstitatud hauasambale. Seda aitasid paigaldada vennatütre Veera ja tädipoja Ruudi pere, kes talle viimasel eluperioodil palju tuge pakkusid. Arvet lahkus 86aastasena, nagu tema vanaisa Vassiligi. Hauasamba juurde, kus juba puhkab õde Senta, saab ka Arveti tuhk.

Selle soovitas ta aastate eest puistata oma kaht kodumaad lahutavasse Peipsi järve. Siis ta veel päriselt ei teadnud, kas Eesti on teda omaks võtnud.

Jaan Kivistik,
ülikoolikaaslane ja kolleeg

Erasmus+ õpiränne – millal ja kuidas edasi?

Seoses COVID-19 pandeemiaga on juba teist aastat järjest õpirändele minek tugevalt häiritud. 2019/2020 õa oli planeeritud 35 õpirännet, kuid toimus vaid seitse – kaks õpilast käisid Soomes enne pandeemia algust ja viis õpilast sügisel kui olukord oli stabiilne, neist kolm olid praktikal Austrias ja kaks Saksamaal.

Selleks õppeaastaks oli planeeritud koos eelmisel aastal ära jäänud õpirännetega kokku 63, mis pidid aset leidma alates aprillist 2021 kuni juuni lõpuni 2021. Paraku ülemaailmse pandeemia tõttu on kevadised õpiränded tühistatud ja lükatud edasi sügisesse lootuses, et olukord on paranenud. Eelisjärjekorras saavad minna õpirändele need õpilased, kes olid kinnitatud nimekirja eelmisel õppeaastal. Juhul, kui õpilane enam ei soovi osaleda, siis saab pakkuda kohta järgmisele õpilasele, kes on sooviavalduse edastanud.

2022. aastasse on lükatud keskkonnakaitse praktika Luksemburgis, maastikuehituse praktika Saksamaal Gregor-Mendel Berufskolleg Padebornis ja flortside praktika Saksamaal Staatliche Fachschule für Blumenkunst Weihens-

September on õpirändeks väga hea kuu

tephan. Esialgu on teada, et Austria praktika uus eeldatav aeg jääb augustisse 2021 ja Ühendkuningriigi praktika peaks toimuma septembri alguses 2021.

Mis saab edasi? Õpiränded toimuvad juhul, kui olukord on paranenud niipalju, et sihtriigis pole vaja jääda karantiini. Välispraktikal olles tuleb nüüd kindlasti arvestada maski kandmisega ja COVID-19 testi tegemisega nii minnes kui tagasi saabudes.

Mis on muutunud? Keerulise olukorra tõttu on projektist lahkunud mõned partnerkoolid – Soomes Mikkeli asuv ametikool ja Hispaanias asuv floristika erakool. On ka häid uudiseid, meil on uus partnerkool Luksemburgist – Lycée Technique Agricole, kuhu saavad minna praktikale keskkonnakaitse õpilased. Vabad praktikakohad on veel Taa-nis kahele aianduse valdkonna õpilasele ja Luksemburgis ühele keskkonnakaitse õpilasele. Vabadele praktikakohadele saab veel kandideerida!

Kevadeti on olnud meie koolis välispraktikante, kuid sel aastal enne sügist ei võta meie kool kedagi vastu. Seega esimene grupp välisõpilasi tuleb septembris Saksamaalt Erfutist, muidugi siis, kui pole piiranguid ja karantiini jäämise nõuet.

Infot õpirännete kohta leiab kooli kodulehelt

<https://www.aianduskool.ee/praktika-erasmus/>

Janely Trahv, projektijuht

Fotod: K. Piil

Praktika Langenloisis

Arukad haldussüsteemid aitavad kultusobjektide pilte ära tunda

Olen Räpina Aianduskooli integratsioonikursuse õpilane. Lisaks käin koolis ka Sankt-Peterburgis ja õpin Venemaa rahvamajanduse ja riigiteenistuse akadeemias tollitööd. Antud artikkel on osa minu diplomitööst. Kuna teema on väga huvitav, siis jagan oma töö olulisemaid mõtteid ka kooli ajalehes.

Kultuuriväärtuste kadumine on praegu probleem paljudes riikides. Mõned esemed viiakse ebaseaduslikult ühest riigist teise. Selle vastu võitlemiseks on palju võimalusi, kuid mitte kõik pole võrdset tõhusad. Kurjategijad täiendavad oma varustust, tehinguid tehakse mustal turul, kus puuduvad igasugused reeglid – kuidas on võimalik seda pidurdada? Minu ülesandeks oligi uurida tehismärgistustiku* kasutamisel põhinevaid intelligentseid andmehaldussüsteeme kunsti- ja kultusobjektide äratundmiseks.

Aeg on kunstiobjektide ebaseadusliku liikumise vastases võitluses kõige väärtuslikum vara. Seetõttu on oluline kiire diagnostika. Kuidas kindlaks teha, kes tegi pintsli tõmbe? See võib olla tänavakunstnik, sõber või rahvusvaheliselt tuntud kunstnik.

Praegu ei ole mõistel "tehisintellekt" täpset üldtunnustatud määratlust, kuid seda kasutatakse laialdaselt meie elu erinevates valdkondades.

Mõiste "intelligentsus" tuleneb ladinakeelsest sõnast "intelligentus", mis tähendab mõistust. Sellest lähtuvalt võib tehisintellekti defineerida kui automaatsete süsteemide omadust võtta inimintellekti individuaalseid funktsioone, näiteks valida ja teha optimaalseid otsuseid, tuginedes varasemale kogemusele ja välismõjude ratsionaalsele analüüsile.

Närvivõrk on määratletud kui matemaatiline mudel, samuti selle tarkvara või riistvara rakendamine, mis on üles ehitatud bioloogiliste närvivõrkude, elusorganismi närvirakkude võrkude korrastamise ja toimimise põhimõttele. Sellised funktsioonid on piisava teabe baasi olemasolul võimalised ära tunda objekte, õppima ja lahendama probleeme.

Praegu on närvivõrkude kasutamisel

põhinevad intelligentset andmehaldussüsteemid juba leidnud rakendust erinevates eluvaldkondades (majandus, õigus, meditsiin, matemaatika, arvutiteadus). Juba praegu on olemas süsteemid nägude ja sõrmejälgede tuvastamiseks, sõidukite numbrite identifitseerimiseks, meditsiinilistel eesmärkidel inimese luu- ja lihaskonna funktsioonide hindamiseks jne.

Kuidas see töötab? Esialgu on vaja piltide andmebaasi. Lisaks on iga pilt jagatud väikesteks sektionideks, millest igaüks on sisendneuron ja mille sisse on kirjutatud funktsioon või kirjeldus. Järgmisena koolitatakse närvivõrku saadud andmete põhjal järeldusi tegema. Lisatakse tingimused, valemid, võimalikud tulemused jne.

Pärast treeningut on juba võimalik tulemusi saada. Näiteks, kui laadime üles sadu tuhandeid erinevate kassitõugude pilte ja märgime nende eripära, siis tunnevad närvivõrgud uues pildis ära looma või isegi tõu. Intelligentset andmehaldussüsteemid võrdlevad looma sadade tuhandete parameetritega.

Oluline aspekt on piltide formaat ja kvaliteet. Samuti on oluline arvestada, et närvivõrgu algandmed peavad olema üheselt mõistetavad ja järjepidevad, nii et ei tekiks olukordi,

kus objekt võib korruga kuuluda mitmesse klassi.

See ülesanne on küllaltki raske, sest esemed võivad olla väga erinevad. Kunsti- ja kultusobjektid on maalid, ikoonid, skulptuurid, mündid, relvad, kostüümid, ehted jms. Iga riik saab iseseisvalt kindlaks määrata, mis on eseme kultuuriline väärtus.

Seetõttu on tehismärgistustiku treenimiseks vaja väga suurt andmebaasi. Vajame ka üldkehtestatud reegleid mahuliste esemete (skulptuurid, mündid, relvad, kostüümid jm) kirjeldamiseks ja pildistamiseks. Oluline ülesanne on kvantitatiivsete ja kvalitatiivsete omaduste väljatöötamine järelduste rakendamiseks.

Varasemad uuringud viisid läbi Artrendex ja Rutgersi ülikool. USA ja Hollandi teadlased eesotsas Ahmed Elgammali-

Anastasiia aianduskooli avaaktusel

ga on loonud algoritmi, mis suudab maali autoreid nende "käekirja" järgi ära tunda. Katse viidi läbi ainult joonistepõhjal.

Seega on ajaloo- ja kultuuripärandi säilitamiseks võimalik kasutada närvivõrkudel põhinevaid intelligentseid andmehaldussüsteeme. Ärge arvake, et see meetod peaks asendama olemasolevaid kontrollvahendeid: kunstiajaloo ekspertiisi, gaasikromatograafiat, süsinikuanalüüsi jms. Kunsti- ja kultusobjektide piltide äratundmise meetod närvivõrkude abil võimaldab teha kiiret diagnostikat lühema aja jooksul. Samuti on võimalik uuritud pilt fikseerida kunsti- ja kultusobjektide jälgimise, statistika ning andmebaasi suurendamise süsteemis.

Anastasiia Grinchenko, AA20-21-Ki

Foto: V.Truija

*Tehismärgistustiku on võimalik andmete põhjal ise õppima, kuidas oleks efektiivne tunnuseid kombineerida. Tehismärgistustiku võib õppida, kuidas miljon piksliväärtust kokku kombineerida ja esitada pildil sisalduv info tuhandeid kordi väiksema arvu arvuliste tunnuste abil.

Lõbus vastlaliug Kaurimäel

Vastlapäev on meie rahvakalendris üks tuntumaid tähtpäevi. Me tähistame seda igal aastal erineval kuupäeval, sest vastlapäev on liikuv püha. Sel päeval on kombeks süüa herne- või oasuppi, maiustada vastlakuklitega ja lasta vastlaliugu. Sellel aastal tähistati vastlapäeva 16. veebruaril. Koolikohvikus pakuti tähtpäevale kohaselt oasuppi ja vastlakukleid.

Meie vastlaliug sai teoks aga neljapäeval, 18. veebruaril Kaurimäe tuubirajal. Vaatamata tugevatele miinuskraadide-

le, tuli mäele umbes 20 inimest. Koos grupiga püüti teha suurt tuubirongi, kuhu üritati kõiki kaasata. Terve õhtu jooksul saatis meid imeilus päikeseloojang, lisaks sellele pakuti tuubitamise vahele nii vastlakukleid kui ka sooja teed.

Olen äärmiselt õnnelik, et sain seda vahvat õhtut nautida koos koolikaaslastega.

Katre Nool, AE19-41-K

Aednik armastab loodust ja tunneb huvi taimede kasvatamise vastu.

Aednik on julge: ei karda kurja ilma ega kasvuhoone palavust. Julgeb ronida kõrgustes. Võidelda taimehaiguste ja -kahjuritega.

Aednik on mitmekülgne. Aianduskoolist saab teadmised taimede paljundamisest, istikute kasvatamisest, taimede hooldamisest, saagikoristusest ja toodangu säilitamisest.

SINUST VÕIB SAADA

aednik

RÄPINA
AIANDUSKOOL
nutikas looduslähedane elu

Keskkonnaspetsialist teab palju keskkonnaseadusandlusest, ökoloogiast, looduskaitsest, metsandusest, loodusharidusest, jäätmekäitlusest, Eesti loodusest.

Keskkonnaspetsialist on võimekas: korraldab säästvat looduskasutust, osaleb järelevalves, uuringute läbiviimises, propageerib loodusharidust, koostab tegevusjuhiseid, hindab keskkonnamõjusid, analüüsib, planeerib, nõustab.

Keskkonnaspetsialist on praktik. Nii nagu teooriale järgneb praktiline õpe looduskeskonnas, vaheldub kontoritöö looduses töötamisega.

SINUST VÕIB SAADA

**keskkonna-
spetsialist**

RÄPINA
AIANDUSKOOL
nutikas looduslähedane elu

SINUST VÕIB SAADA

florist

RÄPINA
AIANDUSKOOL
nutikas looduslähedane elu

Florist loob ilu. Floristi käte vahel valmivad kimbud, seaded ja dekoratsioonid, mis muudavad elu tähtsad hetked kaunimaks.

Florist on asjatundlik. Tunneb taimi ning teab, kuidas neid hooldada. Oskab taimmaterjali tööks ette valmistada ja siis pilkupüüdvaks seada. Korraldab müüki ja nõustab kliente.

Florist toob ruumi pidulikkuse. Ruumide dekoreerimine on floristi õpingute ja töö oluline osa.

Maastikuehitaja on kombinatsioon ehitajast ja aednikust. Ta rajab aia või haljasala, paigaldab sillutise, ehitab puidust aiarajatisi, rajab istutusalasid ja muru, ehitab müüre, rajab aiaveekogusid, toestab nõlvu ja ehitab treppe ning oskab kõike tehtut hooldada.

Maastikuehitaja jätab jälje. Ta teab, mida ehitiste ümber maastikul ja maastikuga ette võtta ning oskab arhitekti ideed joonisel maastikule tuua. Tal on oskused luua keskkond, mis jääb püsima aastateks või koguni sajanditeks.

SINUST VÕIB SAADA

**maastiku-
ehitaja**

RÄPINA
AIANDUSKOOL
nutikas looduslähedane elu

**Tekstiilkäsitööline on traditsiooni-
hoidja.** Tänapäevaste käsitöö-
tehnikate kõrval valdab ta Kagu-
Eestis ajalooliselt kasutusel olnud
tekstiilkäsitöötehnikaid.

Tekstiilkäsitööline on multitalent. Ta oskab õmmelda, tikkida, kangastelgedel ja varrastel kududa, heegeldada, kangaid värvida ja trükkida, kirivööd kududa.

Tekstiilkäsitööline on hakkaja. Ta korraldab oma toodete ja teenuste esitlemist ning müüki, suhtleb tellijatega.

SINUST VÕIB SAADA

**tekstiil-
käsitööline**

RÄPINA
AIANDUSKOOL
nutikas looduslähedane elu

Aprillikuu nali

Kuidas aru saada, kas lapsed on majas?
Lükkä korraks ruuter välja.

Aeg & Vaim
TEMPUS & SPIRITUS

Suur tänu kõigile, kes lehenumbri ilmumisele kaasa aitasid.

Ajaleht ootab kaastöid kulli.nommistu@aianduskool.ee

Väljaandja Räpina Aianduskool, Aianduse 6, Räpina 64505

Toimetajad Külli Nõmmistu, Liisi Kont Küljendaja Valdur Truija

Kuidas õpetajale kirja kirjutada?

1

Teema e. pealkiri

2-5sõnaline kirja kokkuvõte:

Iseseisva töö täpsustus

Hilinenud töö

Puuduv hinne

2

Alusta kirja

Tere!

Tere, õpetaja

3

Ole täpne

Ma kirjutan, et selgitada ...

Ma soovin täpsustada ...

4

Lõpeta

Ilusat päeva!

Ette tänades

Lugupidamisega

5

Lisa oma nimi
ja kursuse kood

Katrin Uurman, haridustehnoloog